

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.692.2024

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 6569 Pana Posła Tadeusza Tomaszewskiego w sprawie wprowadzenia dodatku motywacyjnego dla pracowników zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Podstawą prawną rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027”, zwanego dalej „Programem”, jest art. 24 ust. 3 i 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283), zgodnie z którym Rada Ministrów może przyjąć rządowy program dofinansowania wynagrodzeń, oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń, pracowników określonych w programie, zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego lub na ich zlecenie na podstawie art. 25 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w tym pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, wykonujących zadania określone w art. 18 ust. 1 oraz art. 20 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Rada Ministrów przyjęła cztery programy, na mocy których prawie 200 tysięcy pracowników samorządowych będzie objętych wsparciem i otrzyma dodatki motywacyjne w wysokości 1000 zł brutto w latach 2024 – 2027. Programy te to:

- „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027”.
- „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027”.
- „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027”.
- „Dofinansowanie wynagrodzeń w postaci dodatku motywacyjnego oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w samorządowych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na lata 2024–2027”.

Program obejmuje pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego lub na ich zlecenie. Ma on na celu wsparcie pracowników realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej w następujących jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej :

- ośrodkach pomocy społecznej,
- powiatowych centrach pomocy rodzinie,
- centrach usług społecznych – w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818),
- domach pomocy społecznej,

- placówkach specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego,
- ośrodkach interwencji kryzysowej,
- ośrodkach wsparcia, w tym: ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (w tym środowiskowych domach samopomocy); dziennych domach pomocy; domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży; schroniskach dla osób bezdomnych; schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi; klubach samopomocy.

Należy podkreślić, że dodatki do wynagrodzeń są tylko formą wsparcia samorządów w realizacji zadań, bowiem podstawą ustalania poziomu wynagrodzenia pracowników samorządowych - w zależności od zajmowanego przez nich stanowiska, posiadanego wykształcenia oraz stażu pracy - są przepisy wydane na podstawie ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1135) określające zasady wynagradzania tej grupy pracowników, tj.:

- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. poz. 2024 r., poz. 1638),
- regulamin wynagradzania wydawany przez pracodawcę samorządowego.

Wprowadzenie powyższego rozwiązania jest znaczącą formą wsparcia samych samorządów w realizowanych przez nie zadaniach własnych i odpowiedzialnością na wieloletnie apele pracowników systemu pomocy społecznej. Można zatem założyć, że udzielone samorządom wsparcie, pozwoli na podwyższenie wynagrodzeń pozostałych pracowników samorządowych – w zależności od struktury organizacyjnej ustalonej w danym samorządzie i lokalnych potrzeb.

Rada Ministrów nie kształtuje natomiast wynagrodzeń poszczególnych pracowników samorządowych, w tym pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej. Decyzje o wysokości i składnikach wynagrodzeń tych osób należą wyłącznie do ich pracodawców.

Należy również zwrócić uwagę na przyjętą przez Parlament ustawę o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, której celem jest zbudowanie nowego systemu finansowania zadań realizowanych przez samorządy.

W Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie są prowadzone prace nad modyfikacją ww. programów.

Jednocześnie informuję, że podstawę finansowania działalności zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności, stanowi art. 6 ust. 1a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, ze zm.). Zgodnie z tym przepisem, wydatki związane z tworzeniem i działalnością zespołów są pokrywane ze środków budżetu państwa. Wydatki te mogą być również pokrywane ze środków finansowych jednostek samorządu terytorialnego.

Zaplanowanie środków finansowych na działalność zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności odbywa się corocznie z udziałem Wojewody na podstawie wykazanego przez zespoły zapotrzebowania i uwzględnienia zaangażowania w realizację zadań środków własnych poszczególnych samorządów.

Koszt wydania orzeczenia zależy jest od różnych czynników, począwszy od liczby wydawanych orzeczeń, wielkości danego zespołu, liczby zatrudnionych specjalistów po usytuowanie danego zespołu w strukturze danego starostwa czy urzędu wojewódzkiego i sposobu wykorzystania przez danego dysponenta środków finansowych przeznaczonych

z budżetu państwa na działalność zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności. Samo szacowanie jednostkowego kosztu wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności odbywa się w każdym zespole w różny sposób.

Ponadto należy podkreślić, że kwota zaplanowana w budżecie państwa na 2023 rok w przypadku poszczególnych województw była zazwyczaj dwukrotnie większa od kwoty zaplanowanej przykładowo na rok 2018, co potwierdza systematyczny wzrost środków na finansowanie zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności. W 2024 r. na działalność zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności przeznaczono z budżetu państwa 461 471 tys. zł. Możliwy więc był i jest systematyczny wzrost stawek za wydanie jednostkowego orzeczenia, a różnice w kosztach wydania orzeczeń są spowodowane indywidualnym ich określaniem w każdym województwie.

Kwestia wynagradzania osób orzekających w zespołach do spraw orzekania o niepełnosprawności jest zależna od różnych czynników, m.in. od sposobu wykorzystania przez danego dysponenta środków finansowych przeznaczonych z budżetu państwa na działalność zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Łukasz Krasoń

Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/